

Primum principium in aliqua scientia notissimum esse debz
in ea: non conditionale nec demonstratum.

Prima dignitas ē de quolibet affirmatio vel negatio, als de
quolibet esse vel non esse: 7 de nullo simul

Qui negat loq̄lā ponit loq̄lā. Qui non vnū intelligit nihil in
telligit. Qui nō vnum significat nihil significat.

Nō omne qd̄ videt vez 7 apparet vez est verum

Necessarium non potest se aliter habere.

Mouens naturaliter prius est moto.

Accidens non est accidens: nisi in q̄ntū ambo tertio accidūt

Vnum creatum refertur ad vnum

Contradictio est oppositio cui⁹ fm̄ se non est mediū.

Cōmentā. // Ens nec est vniuocuz nec equiuocū sed est
nomen significans plura vni attributa 7 est mediuz inter vni
uocum 7 equiuocum. i. analogum

Dia q̄ attribuitur vni vel attribuitur alicui fini 7 oīa sana
fano qd̄ est in aiali vel vni agenti vt oīa medicinalia ad artem
medicīne vel subiecto vt puta substātie 7 idem vult aristoteles

Exercitiū dicit sanū eo q̄ seruat sanitatem.

Vna scīa nō est tm̄ vni⁹ vniuoci, sed etiā bñ vni⁹ analogi.

Auicenna inseruit scīam suam cum lege

Auicenna putauit q̄ idem esset vnū qd̄ ouertit cū ente 7 prin
cipiū numeri, qd̄ nō est vez qz differūt multum.

Res non est ens vel vna p̄ dispositionem sibi additam: sed est
ens 7 vna p̄ suam essentiam.

Sophista intendit se videri p̄m̄ 7 non est: s; vt acquirat glo
riā vel gratiam humanā, sed p̄s tm̄ intendit scire veritatem.

Qui negat primū principiū scz q̄ duo p̄tradiozia nō stant
simul: impossibile est ipsum philosophari.

Ratio quam significat nomen est diffinitio, hoc est verum in
sp̄bus sed non in indiuiduis

Sequitur auto. v. libri metha. aristotelis

Ut modis dicitur principiuz quot modis dicitur cā: qz oēs
cause sunt principia sed non econuerso.

Principiū 7 primū idem sunt, qz oē principiū est primum.

Quatuor sunt cause scz materialis formalis efficiēs 7 finalis

Aliqua sibi inuicem possunt esse cause vt exercitium est causa sanitatis et econuerso.

Idēse aliter hñs est cā oppositoꝝ sicut gubernator nauis per suā pñtiā est cā salutis nauis sed p suā absentia est cā piciditōis
Finis est optimum rei Leiusdem

Cause sibi accūs et effectus simul sunt

Causa et effectus debent esse proportiōata

Materia omnium liquefactibilium est aqua

Necessariū vno mō dicit sine quo res nō p̄t eē: vt aīal nō pōt esse sine cibo vel viuere **S**ecūdo mō sine quo non p̄t bñ eē vt vi uere sine vestimentis **T**ertio mō idē est qđ violentū: et sic diu ersita res necessario p̄icit extra nauim .i. violenter **Q**uarto mō dicit nēcē: r̄iū q̄ non p̄tingit aliter se habere

Continuus est cuius motus est vnus

est vna

Eadē nūcro sūt quoꝝ materia ē vna. eadē spē sūt quoꝝ forā

Ens est duplex scz p se et p accidēs **E**ns p se est qđ significat de cē p̄dicamēta vno mō **A**lio mō significat f̄ritatē vni⁹ cur⁹ q̄

Ens p accidēs est qñ vnū accidēs dicit de alio vt albū est musicū: vel accidēs de subiecto vt hō est alb⁹: vel subiectū de acci dētre vt album est homo vel musicum est homo

Extrema relationis semp sunt diuersa vel re vel rōne

Unum in substantia facit idem

Unū in q̄ntitate facit equalē: vnū in qualitate facit simile

Prūis est qđ principio est propinquius

Potētia actiua et passiua ad inuicē se respiciunt **U**nū q̄libz po sōna actiua corūndet poñe passiue et econuerso **Q**uārtū ē qđ ē diuisibile in pres quaz vna q̄q̄ est hoc aliquid in actu

Cōmēn. **P**erfectū est extra qđ nihil est et est duplex: scz pfectū simpliciter extra qđ nihil ē simpliciter: et hoc est qđ diu cit mēnator: q̄ illa est dispositio primi principij in quo sunt pfectōes et nobilitates oim entū nobilioꝝ mō q̄s sunt i seip̄: s̄ pfectū i genere ē extra qđ nihil ē alicui⁹ determinati generis

Boz methaphorice dicitur finis

Quotiens dicit principū toties dicit termin⁹: et adhuc apli⁹

q̄: qđ est principū est termin⁹ initialis et non econuerso

Omne attingens suum finem est perfectum

Quedam relativa dicuntur esse natura quorum esse est ad aliud essentialiter paratum.

Sequitur auto. vi. libri metha. aristotelis

Methaphisica considerat causas et principia entium in quantum entia subiecta et essentia rei non potest cognosci nisi per demonstrationem.

Nulla ars particularis probat suum subiectum esse supponit ipsum esse. Disciplina vel est actiua vel factiua vel theoretica vel speculatiua.

Tres sunt partes philosophiae speculatiuae. scilicet naturalis: mathematica et diuina: id est methaphisica.

Naturalis considerat res diuinctas motui et materie secundum esse. scilicet separatas secundum rationem.

Mathematica uero considerat res separatas a materia et motui secundum esse et rationem. Idem uult promentator.

Theoretice scientie. id est speculatiue alij scientijs sunt delectabiliores: et methaphisica theoreticis.

De ente per accidens non est speculatio.

Entium quaedam sunt simpliciter. quaedam uero frequenter. quaedam raro. et prima sunt entia secundum accidens: ut casualia et fortuita. ex quo habet quod non omnia eueniunt ex necessitate.

Bonum et malum sunt in rebus. sed uerum et falsum in anima.

Entium quoddam est per se et quoddam per accidens.

Ens per se aliud est in anima: aliud extra animam. et diuiditur in decem predicamenta. scilicet substantiam: quantitatem: qualitatem et sic de alijs.

Comenta. // Naturalia sunt in quorum diffinitione ens recipit in natura diuina in quorum diffinitione recipit deus. uoluntaria in quorum diffinitione recipitur uoluntas.

Licet omnes scientes sint nobiles in scientia dei et eius subiectum est nobilissimum subiectum aliarum scientiarum subalternatarum methaphisice.

Res immobiles diuinae sunt cause rerum diuinarum mobilium: id est corporum celestium.

Substantia prior est accidente: natura: tempore: et diffinitione.

Sequitur auto. vii. libri methaphisice aristotelis.

Accidentia non sunt entia sed quid entis materia prima nec est quid nec est quantum: nec quale nec aliquid eorum quibus ens est determinatum. Disciplina fit in omnibus per magis nobis nota.